

Uitnodiging

Op de laatste dinsdag van november 1992 werd ten huize van Agnes en Theo van der Ploeg de eerste Kerstverkoop van Amigos do Brasil gehouden. De woonkamer werd aangekleed met sfeervolle kerstversieringen en ter verhoging van de sfeer werd de open haard aangemaakt. Handwerkjes, textiel en gebreide sokjes, gekregen van de allereerste groep Amigos vrijwilligers, werden te koop aangeboden op de eetkamertafel. Samen met wat andere kerstsnuisterijen, een paar beeldjes uit Brazilië en enkele potjes zelfgemaakte jam. Een hoekje van de kamer werd gereserveerd voor lekkere hapjes en drankjes.

De kassa, een klein tafeltje, stond meteen bij de ingang naar de zitkamer en koffie werd geschonken in de keuken.

De opbrengst van deze eerste verkoop was boven verwachting, maar liefst 2.000 gulden! Wat was iedereen hier blij mee! Genoeg aanmoediging om volgend jaar weer een kerstverkoop te organiseren...!

Op de laatste dinsdag van november 2017 wordt opnieuw een Kerstverkoop georganiseerd, de 25^e, een prachtige en ook heel bijzondere mijlpaal. Wij nodigen u van harte uit voor een bezoek aan deze speciale Kerstverkoop op het inmiddels zo bekende adres Broekhem 1 in Valkenburg. Zoals altijd geeft onze voorzitter om 10.00 uur het startsein; sluiting om 14.00 uur.

In deze 25 jaar werd met de jaarlijkse Kerstverkoop veel geld opgehaald voor de verschillende

projecten ten behoeve van de allerarmsten in de favela's in noordoost Brazilië.

Het was elk jaar weer een belangrijke inkomstenbron. Een project dat in 1992 werd aangepakt door Rover en Eliana van der Ploeg, onze geweldige projectleiders ter plaatse, was de opvang van de zogenoemde vuilnisbeltkinderen. In feite loopt dit project, zij het inmiddels in een aan de tijd aangepaste vorm, nog steeds, namelijk onze zo succesvolle crèche in Campina Grande. Enkele andere projecten werden overgenomen en voortgezet door de plaatselijke overheid, zodat het mogelijk was aandacht en (financiële) steun te geven aan nieuwe projecten zoals de Sitio Ouro Verde in het nieuw gevormde wijkje in de buurt van Rover en Eliana.

Maar helaas heeft deze mooie en bijzondere mijlpaal ook een, zij het zeer menselijke, keerzijde. Wij, het bestuur van de stichting maar ook onze onmisbare vrijwilligers, zijn allemaal 25 jaar verder op ons levenspad. Hetgeen simpelweg betekent dat het vele voorbereidende werk en de organisatie van de dag zelf steeds meer energie kost. Het fijne priegelwerk aan de met zoveel zorg gemaakte kransen, dienbladen en andere mooie handwerken gaat velen van ons niet meer zo gemakkelijk af. Na lang wikken en wegen hebben wij als bestuur, ook na ruggespraak met meerdere vrijwilligers, dan ook met pijn in het hart moeten besluiten om deze 25^e Kerstverkoop de laatste te laten zijn. Waarbij met heel veel nadruk wordt opgemerkt dat de stichting Amigos do Brasil gehandhaafd blijft en zich zal blijven inzetten voor de armste medemens in Brazilië. Wij blijven u uiteraard op de hoogte houden via onze nieuwsbrieven.

Stichting Amigos do Brasil

Ledenadministratie: Anne Lamberix, Hekerbeekweg 14, 6301 EN Valkenburg aan de Geul
T 043 – 601 40 65 E amigosdobrasil@home.nl I www.amigosdobrasilvalkenburg.nl

Bankrelatie: ING Bank IBAN: NL95INGB 06798 64 520 - BIC: INGBNL2A

Kamer van Koophandel nr. 41077182 - ANBI 816119557

Heel veel dank gaat uit naar al die vrijwilligers die zich in de voorbije 25 jaar belangeloos voor het welslagen van de Kerstverkoop en zo voor de projecten van onze stichting hebben ingezet. Het succes van onze jaarlijkse kerstactiviteit was verder onmogelijk geweest zonder de geweldige gastvrijheid die ons ieder jaar ten deel is gevallen op die zo bijzondere locatie aan Broekhem 1. En last but not least gaat onze oprechte dank uit naar alle bezoekers die er door hun aanwezigheid en steun ieder jaar voor zorgden dat ook de zoveelste Kerstverkoop weer een succes werd.

Wij nodigen u nogmaals, voor de laatste keer, van harte uit onze Kerstverkoop te bezoeken op

**dinsdag 28 november a.s.
van 10.00 – 14.00 uur
in Huize Van der Ploeg,
Broekhem 1 te Valkenburg**

en spreken de hoop uit dat wij ook in de toekomst op uw betrokken steun mogen blijven rekenen. Uw bezoek wordt bijzonder op prijs gesteld.

Het Bestuur van de Stichting Amigos do Brasil

Parkeergelegenheid vindt u om de hoek op de algemene parkeerplaatsen aan de Pr. Margrietlaan (de straat naast Hotel Restaurant Juliana.

BERICHTEN VAN ROVER

Olinda, 9 oktober 2017

Beste amigos,
deze keer geen foto's om mijn verhaal te illustreren maar schilderijen die uitgangspunt zijn om mijn verhaal te doen.

Kain en Abel, een beeld van Brazilië

Ik begin met een schilderij,
"Kain en Abel" (olie op doek, 140 bij 210 cm), dat ons terugbrengt naar onze oorsprong, oorsprong van de mensheid, welke helaas laat zien dat moord en doodslag ons eigen zijn.

Kain en Abel, de twee zonen van Adam en Eva. De een doodt de ander om een voor ons op het eerste oog wat onzinnige reden. Ik heb een keer gelezen dat het verhaal de weerslag is van de sociale conflictsituatie tussen een nomadische maatschappij van herders en de vestiging van een maatschappij van landbouwers. Op het schilderij zie je links Kain die zijn gelaat verbergt achter zijn hand en een beweging maakt om uit de misdaadscene te vluchten. Rechts ligt Abel, dood, hij lijkt wel de dode Christus van Andrea Mantegna of hij doet me ook denken aan de bekende foto van de in Bolivia gedode Ernesto Che Guevara, trouwens vandaag op 9 oktober 2017 vijftig jaar geleden.

Uitgangspunt voor het schilderij was een kleine foto in de krant Folha de Pernambuco, zo'n krant die als je hem als een dweil zou uitknippen, zou druipen van bloed. Een middel om net als de dagelijkse politieprogramma's op tv van de misdaad een spektakel te maken, hetgeen de mensen bezig en bang houdt.

Het achterliggende verhaal is wel wat anders dan het verhaal van Kain en Abel. De dode man was een metselaar, harde werker, arm als Job, die de gewoonte had om op de vrije zondag zich helemaal klem te zuipen. Hij was verwikkeld geraakt in een ruzie in een bar. Daar had men hem zodanig toegetakeld, dat de barkeeper de politie erbij had gehaald. Deze heeft hem naar een Eerste Hulp post gebracht, een UPA, Unidade de Pronto Atendimento, waar men hem nauwelijks onderzocht heeft en gezegd heeft, "die kerel is gewoon stomdronken, breng hem maar naar huis", Zo gezegd door de verpleging, zo gedaan door de politie. Thuis afgeleverd liep hij zijn huisje binnen, legde zich neer onder een deken, rustte zijn hoofd op een kussen. Toen zijn broer daar aankwam, trof deze hem dood aan. Dat is de foto in de krant, een wanhopige man bij het lijk van zijn broer.

Probleem is, dat het verhaal hier eindigt.

De politie heeft in zekere zin correct gehandeld, de verpleging was beslist nalatig, de drankgenoten in de bar waren uiteindelijk moordenaars.

Maar niemand bemoeit zich meer met zo'n geval van doodslag. Geen onderzoek, geen proces. Op dezelfde dag begraven en einde verhaal.

Waarom?

Omdat het om een arm mens gaat.

Het schilderij is een portret van de armoede: huisje niet gestucadoord, altijd is er wat te verbouwen of bij te bouwen, een open zak

cement (van het merk Nassau!), lege flessen bier en jenever, een ventilator (onmogelijk hier zonder zo'n ding te leven en vooral te slapen), een blender, spaghetti, maismeel, een kapotte beeldbuis-tv, tennisschoenen voor speciale gelegenheden.

Mij komt het verhaal van Kain en Abel in mijn herinnering. Ook doodslag. Maar vooral de vraag van God aan Kain:

"Waar is je broer?" en het antwoord :

"Weet ik veel. Ben ik soms verantwoordelijk voor mijn broer?"

Een maatschappij waarin men niet verantwoordelijk is voor elkaar, voor iedereen ongeacht inkomen, sociale status, seksuele oriëntatie, religie, etnische oorsprong en ga maar door, mag niet democratisch heten. In dat opzicht heeft Brazilië een lange weg te gaan.

Wij waren goed op weg met de nieuwe grondwet van 1988, basis voor een moderne en democratische staat die gestalte begon te krijgen met de centrum-linkse regeringen van Lula en Dilma. Maar aan die ontwikkeling is met de staatsgreep van 2016 een halt toegeroepen. Heel Latijns Amerika is gedoemd om wederom (net als in de jaren jaren '90) een neo-liberale koers te varen en de achtertuin te worden van de Verenigde Staten. Ik ben bang dat deze koers niet gemakkelijk gewijzigd kan worden vanwege de internationale belangen. Onze in 2014 herkozen presidente Dilma is ten val gebracht meteen nadat Brazilië en de overige BRICS-landen (Rusland, India, China en Zuid Afrika) een eigen ontwikkelingsbank stichtten. Brazilië was bezig vele nieuwe zuid-zuidcontacten te leggen, behalve met de BRICS-landen, o.a. ook met het Midden Oosten en met de Portugees sprekende Afrikaanse landen. Brazilië is een voortrekker en eigenlijk een imperialistische macht binnen Zuid Amerika. Geopolitiek gezien een strategische "bondgenoot". Bovendien heeft Brazilië petroleum (enorme reserves onder de zoutlaag ten tijde van regering Lula ontdekt, die nu verkocht worden ter exploitatie door grote internationale bedrijven), zoet water (een heel bekken, het aquífero Guarani, is te koop aangeboden aan Nestlé en Coca Cola met een concessie van 100 jaar), zeldzame erts voor hoogwaardige industrie, een enorme agro-industrie en frisse lucht hebben we, de long van de wereld, het Amazonewoud, dat ook te koop is. Welnu, al deze belangen zijn mijns inziens te groot om door een verkiezing van Lula volgend jaar teniet gedaan te worden. De staatsgreep zal een volgende etappe krijgen. Lula moet nog

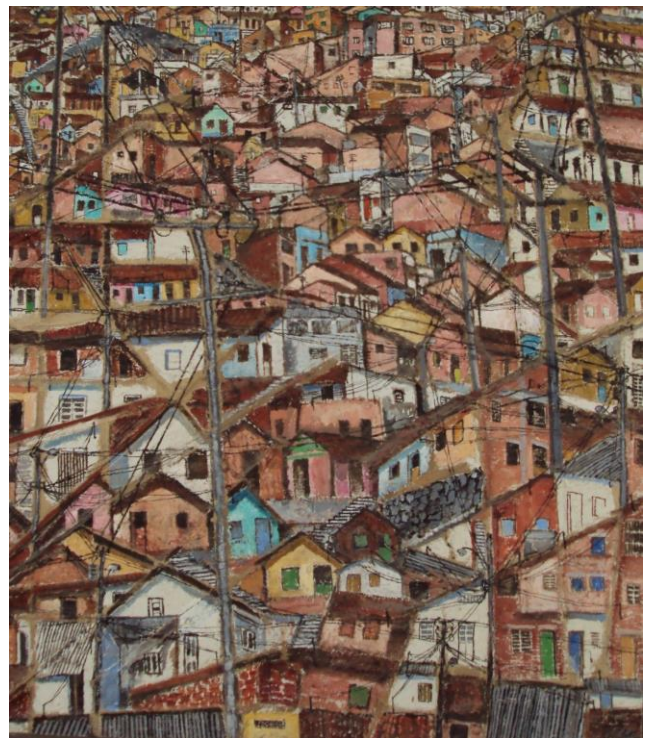
uitgeschakeld worden. Allemaal overigens volgens "de wet".

Ik ben tot het inzicht gekomen, dat je, als de politieke wil bestaat, armoede kunt bestrijden. Die politieke wil is er bij de huidige regering eenvoudigweg niet.

De Braziliaanse elite en het internationaal financieel systeem zijn de geactualiseerde vorm van een negentiende eeuwse "plutocracia escravagista", een slavendrijvende heerschappij van de geldbezitters.

Zo heeft ons volledig corrupte congres de grondwet gewijzigd en de regeringsbegroting voor onderwijs, gezondheidszorg en sociale diensten voor de komende 20 jaar (!) bevroren. De arbeidswetgeving is flexibel gemaakt, d.w.z. min of meer afgeschaft. Hetgeen onderhandeld wordt gaat boven de wet.

De staat trekt zich terug uit de betrekking tussen arbeid en kapitaal. Alles moet geprivatiseerd worden. Pensionering via staat enkel na 49 jaren van geregistreerde arbeid!. Dat in een land waar sommige deelstaten een levensverwachting hebben van rond de 65 jaar.

Zo woont het volk. Boven op elkaar. Letterlijk zonder speelruimte

Alle mogelijke sociale programma's worden afgelast.

Ik zou een lange opsomming kunnen maken, een litanie, maar dat doe ik niet. Wat ik wil benadrukken is, dat we de gevolgen van dichtbij meemaken. Gewoon bij ons in de buurt. Werkeloosheid. Mensen die aankloppen om werk. We zijn de ecohut aan het bouwen. Steeds komen mannen vragen of er geen baantje is. Honger. Op zaterdagochtend hebben we

altijd een hapje voor de jeugd van de capoeira, Ik merk dat dat voor sommigen het middagmaal is. Geweld. Dat is iets waar jullie je weinig bij kunnen voorstellen. In de laatste 18 maanden zijn 5 jongelui vermoord bij ons in de buurt. Drie van hen waren op een of andere manier deelnemers van het voetballen. Ik ken ze allemaal. Vermoord door politie of concurrentie in de kruimelhandel van voornamelijk crack. Tussen de 15 en 18 jaar. Ook hier volledige afwezigheid van de openbare macht: geen politie, geen onderzoek, geen arrestaties, geen proces. En de mensen zelf die zeggen, "had ie maar niet met die drugs moeten omgaan". Er bestaat hier doodstraf voor wie arm, jong en zwart is. Ik was geschokt, een vijftienjarige broer van twee jongens van de capoeira is in hun straatje dichtbij huis met 12 schoten vermoord en ik kon eerlijk gezegd geen rouw bij hen bemerken. Het leven gaat gewoon verder. Voor de moeder niet, hoorde ik achteraf.

Om wat cijfers te geven. Het aantal moorden in onze deelstaat Pernambuco is in het eerste semester van 2017 met 40% gestegen. We hebben nu een gemiddelde van 15 moorden per dag in een deelstaat met iets meer dan 9 miljoen inwoners. Bijna 6000 moorden per jaar. Dat is 12% van alle moorden in Brazilië en bijna 1% van alle moorden ter wereld.

Om een beeld te geven: op het Amerikaanse militaire kerkhof in Margraten liggen 8301 Amerikanen begraven. Welnu om het anderhalve jaar hebben we hier zo'n kerkhof vol met Pernambucanos liggen. 90% van die moorden blijft onbestraft.

Per dag worden in de grootstad Recife rond de 380 gewapende overvallen geregistreerd. Kun je nagaan.

Het is zo gewoon geworden dat zeker de helft van de mensen niet meer een proces verbaal maakt. 15 tot 20 stadsbussen worden per dag overvallen. In de maand juni zijn er 1614 auto's gestolen. In dezelfde maand waren er 2.337 gevallen van huiselijk geweld en 139 verkrachtingen geregistreerd.

Je kunt je voorstellen, dat in zulk een geweldadige samenleving de sociale apartheid enkel toeneemt.

De periferie en ook de sociale bewegingen en organisaties van mensenrechten worden al gauw gecriminaliseerd door de media. Ik zeg wel eens, behalve de homofobia hebben wij het probleem van de pauperofobia, de vrees voor de armen.

Dat moeten we zien te doorbreken en daar draaien onze projecten om:

om waardigheid en gelijke kansen te bieden aan wie arm is, vooral aan de meest kwetsbaren, kleine kinderen, jeugd en mensen met een handicap.

A Galera, de capoeira

Een ander schilderij: de "galera" (olie op doek, 80 bij 60 cm.).

De titel is bijna niet te vertalen. Een stel jongeren bij elkaar.

De kinderen en jeugd die meedoet met de capoeira. Dat gaat gelukkig goed. Wij hebben in het eerste semester problemen gehad met verzet van de mensen van de pinkstergemeentes. Ouders die vonden dat getrommel en gedans bij Sr. Roberto en Dona Eliana des duivels was.

De neo-pentecostale kerken zijn tegen alles wat met Afrikaanse religie en negerbewustzijn te maken heeft. Tegen homofilie. Tegen abortus. Stellen een fundamentalistische lezing voor van de Bijbel.

De vrouw moet onderworpen zijn aan de man. Geen sex voor het huwelijk. Drank en

tv moet men vermijden.... Wie Jezus geaccepteerd heeft, laat dit in deze nieuwe moraal blijken. Zij zijn de uitverkorenen en de verlost. Wij zijn niet-gelovigen en verloren.

Het zal u wellicht vertrouwd in de oren klinken vanwege het islamitische fundamentalisme. Nou, zo zie je, wij christenen kunnen er ook wat van!

Maar de jeugd zelf vond de capoeira te leuk. De educatieve waarden van kameraadschap, de kanalisering van geweld in dans en vechtsport en de muzikale vorming in zang en ritme hebben de strijd gewonnen. Nu hebben we ook een leraar die wat je noemt een "educador popular" is. Hij ging achter de leerlingen aan en heeft vele ouders bezocht. Zo kon hij vooroordelen doorbreken en het vertrouwen winnen van sommige ouders.

We zijn nu bezig met de bouw van onze eco – oca. Oca is het woord voor een gemeenschappelijke hut van indianen. In het begin hadden we het idee om een soort geodésica-koepel te bouwen. Maar dat zou te fragiel zijn. Nu wordt het een open achthoekig gebouw met de aanbouw van een opslagkamer, een toilet en een keukentje. Deze worden allemaal gebouwd met bakstenen en een cementen plafond vanwege de beveiliging. Onder de keuken maken we een waterreservoir om regenwater op te vangen en de (in de toekomst) nabijgelegen groententuin in de zomer te kunnen irrigeren. Dat maakt het allemaal wat duurder, maar we mogen rekenen op financiering gesteund door Wilde Ganzen in 2015 en 2016 om het gebouw neer te zetten en in te richten. Dat moet lukken.

WILDE GANZEN
KLEIN PROJECT GROOT VERSCHIL

Het heeft enige tijd geduurd, omdat we eerst gemeenschapszin van de grond moesten zien te krijgen om het project inderdaad "nossa eco-oca", onze ecohut te kunnen noemen.

Op 21 oktober aanstaande gaan we één jaar capoeira vieren. We hopen dat dan ook eindelijk eens ouders verschijnen om te zien wat hun kinderen doen.

Peladeiros, voetbal

Een vierde schilderij: "peladeiros"
(olie op doek, 80 bij 60 cm).

Dat betekent voetballers, maar dan wel straatvoetballers of in elk geval geen clubvoetballers. En voetballers op blote voeten. Zo is ook onze jeugd hier in de buurt. Fanatiek voor voetbal. Jonas traint zeker zo'n 40 kinderen en jongeren. Zelf kan hij het niet nalaten om met de grotere jongens mee te spelen. Dat liep allemaal goed, totdat de eigenaar van het voetbalveldje, Marinho, oud profvoetballer, is gaan scheiden. Zijn ex-vrouw wil geld zien en daarom wordt het veldje nu verkaveld. Echt jammer. Er is niks in de nabije volkswijkjes wat je openbare ruimte zou kunnen noemen. Geen pleintje, geen sportveld. Geen crèche. Geen schooltje. Geen medische post. Niks. Wij willen met ons oude weiland, waar we ooit koeien hielden, een dergelijke, meer openbare ruimte scheppen. Eerst met de ecohut, dan met de gemeenschappelijke groententuin en wie weet in de toekomst met een sportveldje.

Jó e Salvo, de invloed van pinkstergemeentes en het gehandicaptenproject

Een vijfde en zesde schilderij.

Dat ben ik die Weydson in zijn huis op bed gelegen schildert (olie op doek, 120 bij 100 cm) en Weydson gekleed en wel in de rolstoel gezeten (olie op doek, 120 bij 80 cm).

Weydson is al jarenlang betrokken bij het gehandicaptenproject. Hij is “paraplégico”, verlamd vanwege een breuk in zijn ruggegraat. Zijn verhaal is, dat ie bezopen terugkomend van een feest ter ere van Onze Lieve Vrouw van de Onbevleete Ontvangenis, Nossa Senhora da Conceição Imaculada, wat je noemt een volksfeest hier in de stad op 8 december, dat tegelijkertijd het feest is van Yemanjá in de Afro-Braziliaanse cultus, van een viaduct is afgesprongen om te ontkomen aan een overval. Bij die val heeft hij zijn nek gebroken. Dat is zeker al 20 jaar geleden. Zijn ouders waren beiden alcoholist. Leefden van het rapen van achtergebleven groenten op de veiling. Armoe troef. Weydson zelf was zeer opstandig. Een grote, zware kerel. Ik heb hem thuis geschilderd. Warm en benauwd daar in zijn kamertje, Weydson gebonden aan bed en aan een urineflus. Een radio die enkel van die protestantse hymnes liet horen. “Jesus te ama” op de muur geschilderd die wat men hier noemt zwembadgroen geschilderd was.

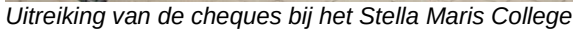
Weydson vond het schilderij maar niks. Hij wilde een ander portret. Terecht. Met de waardigheid van een broeder van de Pinkstergemeente “Assembléia de Deus”. Met een das om. De bijbel in de hand.

Beter zo. Iedere middag doen twee broeders van de Assembléia hem onder de douche, kleden hem aan en nemen hem mee naar de kerk waar hij uit volle borst meezingt. Ons gehandicaptenproject en de kerk hebben hem weer zin in het leven gegeven.

Ik moet mijn kritiek op de rechtse fundamentalistische Pinkstergemeentes wat bijstellen. Ik moet toegeven dat zij iets klaar spelen wat wij als katholieken met de kerkelijke basisgemeenschappen niet hebben kunnen verwezenlijken: de aanwezigheid van de kerk in de armste volkswijken en participatie van vooral ook mannen. Deze gemeenschappen bieden aan mensen die nauwelijks gezien worden een zekere morele waardering aan. Wel enigszins moralistisch, niet dansen, niet drinken, niet gokken, niet hoereren, niet sexy gekleed gaan, niet tv kijken behalve dan de prekende tv-dominees en bijbelse soapseries,... Het is in wezen een volledig onbraziliaanse cultuur. Analfabeten willen leren lezen en schrijven om de bijbel te kunnen lezen. Lokaal leiderschap ligt bij eenvoudige mensen van het volk. De kleine gemeenschappen zijn autonoom. Een kleine ruimte, een garage, een tl-buis, een megafoon en dertig plastic stoelen en je hebt een kerk, met de meest maffe namen trouwens.

- Opnieuw ontvingen wij van de Stichting Mens in Bedrijf een mooie gift van € 100,- Hartelijk dank.
- Ook Hoenen Staal uit Elsloo steunde onze projecten wederom met een mooi bedrag van € 200,-. Veel dank hiervoor.
- Bij gelegenheid van de 80^e verjaardag van mevrouw Baardman te Gouda mocht Amigos do Brasil het prachtige bedrag van € 500,- in ontvangst nemen. Dank u wel!
- Eveneens vanwege een bijzondere verjaardag ontving Amigos do Brasil een andere prachtige donatie van € 350,-. Ook hiervoor hartelijk dank.
- Onlangs zagen we in de krant een kleine annonce waarin mevrouw Eurlings uit Valkenburg o.a. leesmateriaal aanbiedt. Af te halen tegen een vergoeding van € 20,- die ten goede komt aan de projecten van Amigos do Brasil. Een heel leuk initiatief.
- Op dinsdag 20 juni vond bij het Stella Maris College in Meerssen de officiële overdracht plaats van de opbrengst van de sponsorloop van HeHaVo, zoals elk jaar gehouden op de vrijdag voor carnaval. Aan Amigos do Brasil werd een bedrag van € 1.890,- toegekend; uiteindelijk werd een bedrag van € 1.904,50 overgemaakt. Een prachtig resultaat waarvoor wij heel dankbaar zijn.

***Het Bestuur van
Amigos do Brasil
wenst u allen
heel fijne Feestdagen***